

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Kováts E. Ágnes (címe) ügyvéd által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a dr. Élő Gábor (címe) ügyvéd által képviselt (alperes neve, címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indult perében a Fővárosi Törvényszék - 2012. július 12-én kelt 22.P.20.850/2011/12. számú kijavító végzésével kijavított - 2012. július 3-án kelt 22.P.20.850/2011/11. számú ítélete ellen a felperes részéről 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 24.000 (Huszonnégyezer) forint csatlakozó fellebbezési illetéket.

Egyebekben a peres felek a fellebbezéssel felmerült költségeiket maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében - a ... tulajdonostárs képviselőjében eljáró - alperes által a 2010. szeptember 30-ai társasházi közgyűlésen tett kijelentések miatt kérte a jóhírnév, az emberi méltóság és a becsület védelméhez fűződő személyiségi joga megsértésének a megállapítását, továbbá az alperes kötelezését 400.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésében.

Az általa sérelmezett kijelentések a következők voltak:

⌚ „...biztosra vehető, hogy a nyomatopatronokat ... nem a társasház érdekében, hanem a ... céljaira használja fel”,

- „bizonyos azonban abban, hogy ... igénybevételeiben „mutyi” van, amint a közös képviselő nyilvánvalóan sápot szed mindenkitől, akinek a társasház csak kifizetést eszközöl”...

- továbbá sérelmezte, hogy „az alperes „káromkodva” ...et egyebek mellett gerinctelennek nevezve elhagyja a közgyűlés helyszínét”

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy a felperes által becsatolt közgyűlési jegyzőkönyvben szereplő, per tárgyává tett kijelentéseket használta volna. Állította, hogy az általa előadottakkal csupán a felperes működésével kapcsolatos véleményét fogalmazta meg, amellyel a felperes részére jogsérelmet nem okozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes a felperes becsületét megsértette, amikor őt a 2010. szeptember 30-án tartott közgyűlésen gerinctelennek nevezte. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 20.000 forint + áfa, összesen 25.400 forint ügyvédi munkadíjat, valamint az államnak külön felhívásra 3.000 forint le nem rótt illetéket.

A meghallgatott tanúk vallomása, az alperes személyes előadása, valamint az általa csatolt leirat alapján bizonyítottanak találta, hogy a közgyűlési jegyzőkönyvben foglalt állítások a közgyűlésen elhangzottak.

A nyomtatópatronokkal kapcsolatos kijelentések, mind a felperes által csatolt jegyzőkönyv, mind az alperes által benyújtott leirat alapján egyértelműen beazonosíthatók voltak, azok tartalmilag megegyeztek. A kijelentések azonban a közös képviselő felperes ténykedésére vonatkozó kritikát tartalmaztak. A felek lényegében arról vitáztak, hogyan lehetne elkülöníteni a nyomtató használatát a társasházi tevékenység és a felperes magántevékenysége között. Ezen vita során az alperesi álláspont közlése önmagában jóhírnév rontást nem eredményez. Az ... megbízásával kapcsolatosan elhangzottak tekintetében az alperes megnyilatkozását bizonyítottanak tekintette, azonban azt ugyancsak nem találta jogsértőnek. Utalt arra, hogy a személyhez fűződő jogvédelmi perekben az egyes kifejezéseket nem önmagukban, hanem szövegkörnyezetükben vizsgálva kell értékelni. Az alperes kijelentései nem voltak sértő szándékúak, hanem a közgyűléseken állandó problémává vált témával kapcsolatosan hangzottak el, amelynek során az alperes a közös képviselő tevékenységét kifogásolta, azt olyannak ítélte meg, ami a ház számára károkat okoz. E körben a közös képviselő a közszereplőkhöz hasonlóan erősebb kritikát is köteles elviselni. A „mutyi” kifejezést és a „sápot szed” szóhasználatot nem minősítette oly mértékben túlzó és sértő kijelentéseknek, ami a felperes becsületét sértené. A „gerinctelen” kifejezés használata ugyanakkor az elsőfokú bíróság megítélése szerint az emberi méltóságot, a becsületet sérti. Bár a kifejezés használata az alperes által csatolt leiratban nem szerepel és az alperes védekezése szerint a takarítással kapcsolatos eljárást minősítette gerinctelennek, az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, tekintettel a kifejezés felperesre vonatkozóan megtett használatát igazoló tanúvallomásokra is, hogy nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a köznyelv a gerinctelen kifejezést nem egy tevékenység megítélésére, hanem személyekre vonatkoztatja. Ebben az esetben kritikai megnyilvánulásról nem lehetett szó, ezért ez a kijelentés az alperes részéről jogsértő volt.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 75. § (1) bekezdésében, a Ptk. 76. §-ában, a Ptk. 78. § (1)-(2) bekezdésében, a Ptk. 84. § (1) bekezdésében foglaltakra utalással a

jogsértést a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján állapította meg. A bizonyítási kötelezettség körében a Pp. 164. § (1) bekezdését, a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény 39. § (1) bekezdésének rendelkezéseit, a Pp. 195. § (1) bekezdését és a Pp. 196. § (1) bekezdését hívta fel.

A nem vagyoni kártérítés iránti igényt azon okból nem találta alaposnak, miszerint egy sorozatos viták közepette tartott közgyűlésen egyetlen nem kirívóan súlyos becsületsértő kijelentés miatt nem vagyoni hátrány nem következhet be. A felperes kereseti kérelme elsősorban a jóhírnév sérelme miatt irányult nem vagyoni kártérítés megfizetésére, ezen kérelme így nem volt alapos.

A perköltségviselés kérdésében a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott, az ügyvédi képviselettel felmerült költség mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján állapította meg.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt illeték viseléséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott, beszámítva a felperes által előlegezett 24.000 forint kereseti illetéket is.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását kérte, annak megállapításával, hogy a 2010. szeptember 30. napján megtartott társasházi közgyűlésen az alperes a nyomtatópatronokkal kapcsolatos, valamint az ... megbízásával összefüggésben használt „mutyi” és „sápot szed” kifejezéseivel elsősorban a jóhírnevét, másodsorban az emberi méltóságát, becsületét megsértette. Másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését indítványozta, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság a közszereplői minőség tekintetében a bizonyítási eljárást nem kellő alapossággal folytatta le. A nem vagyoni kártérítés iránti kérelem elutasítására a fellebbezése nem terjed ki.

Hivatkozott arra, hogy a tényállás tekintetében elfogultan és tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a társasházban a felperes többségi tulajdonos. Tévesen állapította meg, hogy a ... német társtulajdonosának a felesége is részt vett volna a közgyűlésen. Állította, hogy nem hivatkozott a per során arra, hogy a hiteles közgyűlési jegyzőkönyv közokirat. Sérelmezte, hogy az alperes nem csatolta az ún. alternatív jegyzőkönyvet, csak annak tartalmát reprodukálta.

Álláspontja szerint nem helytállóan minősítette az elsőfokú bíróság az alperesnek a nyomtatópatronokkal és az ... megbízásával kapcsolatos kijelentéseit. Véleménye szerint közszereplőnek nem minősül, a közös képviselői tevékenység nem közszereplés, így nincs többlettűrési kötelezettsége.

A „mutyi” és a „sápot szed” közlések kifejezőmódjukban indokolatlanul gyalázkodó és mélyen lealacsonyító értékítélet körébe tartoznak, ezért azok súlyosan sértik a jóhírnevét, emberi méltóságát, becsületét.

Az alperes csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítélete alperest marasztaló rendelkezésének megváltoztatását kérte akként, hogy a másodfokú bíróság állapítsa meg azt, hogy a felperes becsületét nem sértette meg,

egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletnek hatályában fenntartását kérte. Fenntartotta azon perbeli álláspontját, miszerint a gerinctelen szó nem a felperesre, hanem a közös tulajdonú helyiségek takarítása miatt alkalmazott, vitatható eljárásra vonatkozott. A véleménynyilvánítása nem lépte túl a szabad véleménynyilvánítás alkotmányos határait. Előadta, hogy a felperest a közösségi megbízatásából kifolyólag kritizálta, a felperes közszereplő, a gerinctelen kifejezés a tūrés kötelezettségén belül maradt. Nem hagyható figyelmen kívül a társasház működésében kialakult feszült légkör sem.

A felperes fellebbezését teljes mértékben megalapozatlannak tartva annak elutasítását kérte.

A felperes fellebbezése és az alperes csatlakozó fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és a csatlakozó fellebbezés korlátai között bírálhatta felül.

A másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján helytállóan állapította meg a tényállást, az abból levont következtetésével és az így meghozott döntésével egyetértett, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése, valamint a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság a perbeli jogvita jellegét helyesen ismerte fel. A felperes nem közszereplő, azonban mint a társasház közös képviselője olyan közéleti szereplő, aki a munkájával összefüggésben el kell, hogy viselje az azt érő kritikát, támadást. Az elsőfokú bíróság az alkalmazandó jogszabályokat kimerítően ismertette, így azokra a másodfokú bíróság csak visszautal, és a fellebbezésben foglaltakra tekintettel a következőkre mutat rá.

Az Alkotmánybíróság a 36/1994. (VI. 24.) AB határozatában - a véleménynyilvánítás szabadságának alkotmányos védelme körében - kifejtette, hogy a vélemény annak érték- és igazságtartalmára tekintet nélkül védett, azaz mindenféle közlés szabadságát magában foglalja, függetlenül a közlés módjától, értékétől, valóságtartalmától. Ezért a bíróság a vélemény érték- és igazságtartalmával nem foglalkozhat, mert ennek megítélése nem feladata. Ebből következően a véleménynyilvánítás csak akkor válik jogellenessé, ha a bíráló túllépi a szabad véleménynyilvánítás határait, ha a bírálat önkényes, nem felel meg az emberi gondolkodás, az ítéletalkotás elemi szabályainak, a társadalmi rendeltetésének.

A kritikát, véleménynyilvánítást, a véleményt adó személy személyes értékítéletét alkotmányos védelem illet meg még abban az esetben is, ha az esetleg hamis, nem a valóságnak megfelelő, vagy hangvételeiben kifogásolható.

A jogvitában eljáró bíróság nem hagyhatta figyelmen kívül azt, hogy a kifogásolt közlés milyen szöveggörnyezetben, közegben, milyen előzményeket követően hangzott el, és az adott tényállítás, a kifogásolt szöveg és szóhasználat alapján kellett döntenie abban a kérdésben, hogy megvalósult-e jogsértés.

Az alperes - a felperes által sérelmezett - kijelentéseivel a nyomtatópatronok használatával, valamint a takarítás tekintetében a külső személy igénybevételével kapcsolatos felperesi magatartást, álláspontot kritizálta. Ezen véleménynyilvánítást - a fentiekben kifejtettekből következően - a közös képviselői megbízatást betöltő felperes tűrni köteles. Ezt meghaladóan azonban, a káromkodások közepette elhangzott „gerinctelen” minősítés használata már nem a felperes társasház képviselőjével kapcsolatban ellátott tevékenységére vonatkozik, hanem olyan, a felperes személyével kapcsolatos kifejezés, amely - annak jelentéstartalmát tekintve - még egy társasházi közgyűlésen kialakult vita, felszült helyzet során sem minősülhet jogszerűnek. Ezen jelző használatát a felperes már nem köteles eltűrni, így az elsőfokú bíróság által helyesen megállapítottak szerint a kifejezés használata alkalmas a becsület védelméhez fűződő személyiségi jog megsértésének a megállapítására.

A felperes fellebbezésében foglaltak okán a másodfokú bíróság arra utal, hogy az elsőfokú bíróság tényállásában a felperes által kifogásolt egyéb megállapításoknak a perbeli jogvita eldöntése szempontjából jelentősége nem volt.

Miután sem a felperes fellebbezése, sem az alperes csatlakozó fellebbezése eredményre nem vezetett, a másodfokú bíróság akként rendelkezett, hogy a peres felek a fellebbezéssel felmerült költségeiket maguk viselik. A fellebbezési eljárási illetéket a felperes leróta, a másodfokú bíróság így csak az alperes kötelezte a csatlakozó fellebbezési illeték megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2013. április 16.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró

Dr. Kisbán Tamás s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő